

M.A. (Part—I) (Semester—I) Examination

MARATHI

Paper—1

(Marathi Wangmayachi Sanskritic Parshwabhami)

(आरंभ ते 1818)

वेळ : तीन तास]

[एकूण गुण : 80

सूचना :—(1) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(2) वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे एकापेक्षा अधिक वेळां लिहिल्यास मूल्यांकनासाठी पहिले उत्तर ग्राह्य धरण्यात येईल.

1. 'साहित्य हे सामाजिक घटना-घटितांचे प्रतिबिंब असते' — या विधानाचा आशय उलगडून दाखवा.

किंवा

संत एकनाथांच्या सामाजिक व वाङ्मयीन कार्याची फलश्रुती विशद करा.

2. 'महानुभाव साहित्य म्हणजे तत्कालीन सामाजिक-सांस्कृतिक पर्यावरणाला दिलेले उत्तर होय.' — विधानाची चर्चा करा.

किंवा

महानुभाव पंथाच्या वाङ्मयीन कार्याचे मूल्यमापन करा.

3. वारकरी संप्रदायातील नामदेवांच्या मांदियाळीतील इतर संतमंडळींच्या कार्याचा संक्षिप्त आढावा घ्या.

किंवा

वारकरी संप्रदायाच्या सामाजिक फलश्रुतीची चर्चा करा.

4. लावणी वाङ्मयाच्या अधोगतीची कारणे विशद करा.

किंवा

संत तुकारामाच्या अभंगामधून शिवकालीन समाजस्थितीचे चित्रण कसे झाले आहे ? — सोदाहरण लिहा.

5. खाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्याय निवडून लिहा :

(1) साहित्य हे समाजाची _____ गरज असते.

(अ) आर्थिक

(ब) धार्मिक

(क) सांस्कृतिक

(ड) भौगोलिक

(2) 'चतुर्वर्गचिंतामणी' हा ग्रंथ कोणाचा आहे ?

(अ) रामदेव यादव

(ब) हेमांद्री पंडित

(क) वामन पंडित

(ड) कृष्णदेव यादव

(3) 'नाचू कीर्तनाचे रंगी। ज्ञानदीप लाऊ जगी' — ही रचना कोणाची ?

(अ) संत एकनाथ

(ब) संत ज्ञानेश्वर

(क) संत नामदेव

(ड) संत तुकाराम

- (4) जालीलपैकी कोणता ग्रंथ संत ज्ञानेश्वर यांचा नाही ?
- (अ) भावार्थदीपिका (ब) स्मृतिस्थळ
- (क) चांगदेव पासण्टी (ड) अमृतानुभव
- (5) वारकरी संतांपैकी कोणी तीर्थवळीचे अभंग लिहिले ?
- (अ) संत चोखामेळा (ब) संत सोयराबाई
- (क) संत नामदेव (ड) संत एकनाथ
- (6) संत एकनाथ यांचा जन्म कोणत्या गावी झाला ?
- (अ) पैठण (ब) नेवासा
- (क) आळंदी (ड) देहू
- (7) देहू-आळंदी कोणत्या नदीच्या काठावर आहे ?
- (अ) चंद्रभागा (ब) भिमा
- (क) गोदावरी (ड) इंद्रायणी
- (8) वीर पुरुषांच्या पराक्रमाची व लढायांची वर्णने कोणत्या काव्यप्रकारात समाविष्ट असतात ?
- (अ) गौळण (ब) भासंड
- (क) लावणी (ड) पोवाडा